

T.C.
KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU

ŞİKAYET NO :01.2013/368

KARAR TARİHİ : 27/02/2014

RET KARARI

ŞİKAYETÇİ

: D.A.K,

ŞİKAYET EDİLEN İDARE

: Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ANKARA

ŞİKAYETİN KONUSU

: Şikâyetçinin yaşadığı beldede yer alan tavuk üretme çiftliklerinin yaymış olduğu kötü kokular ile çevre ve insan sağlığı için ciddi tehlikeler oluşturduğundan bahisle bu çiftliklerin kapatılması yönünde tavsiye kararı verilmesi talep edilmektedir.

ŞİKAYET BAŞVURU TARİHİ

: 16/07/2013

I. USÛL

A. Şikayet Başvuru Süreci

1) Şikayet başvurusu, Kurumumuza posta yolu ile gönderilmiş olup 16.07.2013 tarih ve ... sayı ile kayıt altına alınmıştır. Şikayet başvurusunun karara bağlanması için 28/3/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 41/1-a maddesi ve İmza Yetkileri Yönergesinin 7 inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi uyarınca, şikayetin incelenmesine ve araştırmasına geçilerek 01.2013.368 şikayet numaralı Tavsiye Kararı önerisiyle Kamu Başdenetçisi'ne sunulduğu anlaşılmıştır.

B. Ön İnceleme Süreci

2) Yapılan ön inceleme neticesinde, şikâyetin inceleme ve araştırmasına engel bir eksikliğin bulunmadığının tespit edildiği anlaşılmıştır.

II. OLAY VE OLGULAR

A. Şikayetçinin Konu Hakkındaki Açıklamaları ve İddiaları

3) Şikayetçi Akyazı İlçesi'ne bağlı Hasanbey köyünde yer alan tavuk üretme çiftliklerinin çevreye kötü kokular yaydığı, söz konusu çiftlikten atılan ölü hayvanların sokak köpeklerince parçalanarak etrafa taşındığı ve böylelikle çevreye mikrop yayıldığı, çiftlik atıklarının dere ve akarsuları kirlettiğini iddia etmektedir.

B. İdarenin Şikayete İlişkin Açıklamaları

4) Sakarya Valiliği Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü'nün 14.01.2014 tarih 69-229 sayılı yazısı ile şikayet konusu olayla ilgili yapılan denetim sonucunda Akyazı İlçe Özel İdaresi tarafından verilmiş olan iş yeri açma ve çalışma ruhsatlı 10 adet etlik piliç yetiştiriciliğinin yapılmış olduğu kümes bulunduğu, kümeslerin her birinde ölü çukurunun bulunduğu, kümeslerin sonlarında bulunan havalandırma fanlarının önlerinin kapalı olduğu ve sulu indirgeme sistemlerinin mevcut olduğu, farklı zamanlarda yapılan denetimlerde olumsuz bir durum ile karşılaşılmadığı belirtilmektedir.

C. Olaylar

5) Şikayetçi Akyazı İlçesi'ne bağlı Hasanbey köyünde yer alan tavuk üretme çiftliklerinin yol açtığı sorunlara ilişkin farklı tarihlerde değişik kamu kurumlarına başvuruda bulunmuş, en son 02.04.2013 tarihinde BİMER'e yaptığı başvurudan da bir sonuç alamaması üzerine Kurumumuza başvuruda bulunduğu anlaşılmıştır.

D. Kamu Denetçisinin İnceleme ve Araştırma Bulguları

6) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'ndan 01/10/2013 tarih ve 5324 sayılı yazımız ile konu ile ilgili tüm bilgi ve belgelerin Kurumumuza gönderilmesi talep edilmiş olup, Bakanlık tarafından konu Sakarya Valiliği Çevre Şehircilik İl Müdürlüğü'ne yazılmış ve İl Müdürlüğü tarafından 21/11/2013 tarih ve 2050-9055 sayılı yazı ile konu ile ilgili tüm bilgi ve belgeler gönderilmiş, konunun hukuki boyutlarına ilişkin açıklamada bulunulmamıştır. Söz konusu yazı ekinde İl Müdürlüğü denetim elemanlarınca Hasanbey Köyü'nde bulunan tavuk çiftliklerinde tutulan denetim tutanakları yer almaktadır.

7) Söz konusu tutanaklarda; Çiftliklerin işyeri açma ve çalışma ruhsatlarının olduğu, çiftliklerde her hangi bir kokuya rastlanılmadığı, çiftliklerde beton ölü çukurlarının mevcut olduğu, çiftliklerde havalandırma fanlarının bulunduğu tespit edilmiştir.

III. HUKUKİ DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

A. İlgili Mevzuat

8) 2872 sayılı Çevre Kanununun Ek Madde 9'da "Kokuya sebep olan emisyonların, yönetmelikle belirlenen sınır değerlerin üzerinde çevreye verilmesi yasaktır. Kokuya sebep olanlar, koku emisyonlarının önlenmesine ilişkin tedbirleri almakla yükümlüdür." hükmü yer almaktadır.

B. Kamu Denetçisi Zekeriya Aslan'ın Kamu Başdenetçisine Önerisi

9) Şikayete konu tavuk çiftlikleri ile Türkiye genelindeki tüm tavuk çiftliklerinde 19.07.2013 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan Koku Oluşturan Emisyonların Kontrolü Hakkında Yönetmelik hükümleri ve diğer ilgili mevzuat uyarınca denetimlerin titizlikle yapılması hususunda tavsiyede bulunulması gerektiği önerilmiştir.

C. Hukuka Uygunluk Yönünden Değerlendirme ve Gerekçe

10) Şikayet başvurusu idarenin denetimleri yönünden bir iddiada ve şikayette bulunduğu tespit edilemediği idareninde yasal denetimlerini aksattığına dair herhangi bilgi, bulgu, belge temin edilemediğinden bu yöndeki Denetçi önerisine katılmak mümkün olmamıştır. Şikayete konu tavuk üretme çiftliklerinde değişik tarihlerde yapılan denetimler sonucunda tutulan tutanaklarla, şikayete konu tavuk üretme çiftliklerinin iş yeri açma ve çalışma ruhsatlarının bulunduğu, kümeslerin sonlarında bulunan havalandırma fanlarının önlerinin kapalı olduğu, sulu indirgeme sistemlerinin mevcut olduğu ve denetim esnasında herhangi bir kokuya rastlanmadığının tespit edildiği ayrıca Sakarya Valiliği Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü'nün 14.01.2014 tarih ve 69-229 sayılı yapılan denetimlerde herhangi bir olumsuz durum ile karşılaşmadığına ilişkin yazısı ile şikayetçinin bu çiftliklerden kaynaklandığını iddia ettiği olumsuz durumları hukuken kabul edilebilir somut bilgi ve belgelerle birlikte ortaya koyamadığı birlikte değerlendirildiğinde, şikayete konu tavuk üretme çiftliklerinin kapatılması talebi dayanaksız olduğundan şikayetin reddi gerekmiştir.

IV. HAK ARAMA ÖZGÜRLÜĞÜNE İLİŞKİN YASAL MEVZUAT

11) 2709 sayılı 1982 Anayasası'nın Temel Hak ve Hürriyetlerin Korunması Başlıklı 40. maddesinin 2. fıkrasında, "Devlet, işlemlerinde ilgili kişilerin hangi kanun yolları ve mercilere başvuracağını ve sürelerini belirtmek zorundadır." hükmü yer almakta olup, 02.04.2013 tarihli başvuru sonucunda idarece tesis edilen işlemin şikâyetçiye tebliğ tarihi dosyadan anlaşılammakta olduğundan, tesis edilen bu işlemin tebliğinden itibaren 60 gün içinde dava açılabileceği ve Kurumumuza yapılan 16.07.2013 tarihli başvuru üzerine dava açma süresinin durduğu ancak dosyanın 6 ay içinde sonuçlandırılmaması üzerine sürenin 16.01.2014 tarihinde dava açma süresinin yeniden işleme başladığı dikkate alındığında, eğer idarenin işlemin tebliğinden itibaren 60 günlük dava açma süresinin dolmadığı sonucuna varılırsa bu süreden arta kalan sürede Sakarya İdare Mahkemesine yargı yolu açıktır.

V. KARAR

11) Yukarıda Açıklanan gerekçelerle ve dosya kapsamına göre şikâyetin REDDİNE,

Kararın şikâyetçiye ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na tebliğine, Türkiye Cumhuriyeti Kamu Başdenetçisi'nce karar verildi.

M.Nihat ÖMEROĞLU

Kamu Başdenetçisi